

POLIȚIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ DE SPECIALITATE

Redactor responsabil:
DR. VICTOR POPP

APARE BILUNAR

Primredactor:
GEORGIU CHENDI

Apare cu colaborarea D-lor:

- Dr. Cassiu Maniu, profesor universitar Cluj
 Dr. Victor Onișor, profesor universitar Cluj
 Dr. Emil Hațiegan, profesor universitar Cluj
 Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar Cluj
 Dr. Stefan Laday, consilier ministerial Cluj
 Dr. Ludovic Kerner, consilier la Curtea de Apel Cluj
 • Alexandru Bălaș, consilier la Curte de Apel Cluj
 Dr. Ioan Totoian, șeful Oficiului Sanitar Cluj
 Liviu Muntean, prefect regional subst. de poliție Cluj

Cuprinsul:

Dr. Cassiu Maniu: Competența polițială. — Dr. Stefan Laday: Introducerea în știința dreptului penal. — Dr. Ludovic Kerner: Cinematograful ca factor al criminalității minorilor. — Dr. Victor Popp: Ce-i cu drapelele naționale? Jurisprudență.

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 120 Lei

Redacția și administrația:
Strada Băii 3.

MANUSCRISELE:
până în 10 a luni.

Numărul 5 Lei.

Sibl. Univ. Cluj

No. 1460-1003

POLIȚIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ DE SPECIALITATE

Redactor responsabil:
DR. VICTOR POPP

APARE BILUNAR

Primredactor:
GEORGIU CHENDI

Cătră cetitori.

Cu numărul prezent intrăm în al treilea an de activitate. Soartea grea, ce ne apasă umerii până acum, grație deosebitului interes, ce s'a manifestat pentru revistă, s'a ameliorat. Și sperăm că de azi încolo să satisfacem îndoit datorințelor ce ne-am impus. Pe viitor vom institui în coloanele revistei noastre patru rubrici permanente și anume:

1) Din dreptul penal, o serie de articole scrise de d-l dr. Ștefan Laday, consilier ministerial.

2) Rolul poliției în cercetările criminale, o serie de articole scrise de d-l dr. Ludovic Kerner, consilier la Curtea de Apel.

3) „Codul Contravențiilor” — articole scrise de d-l Al. Bălaș, consilier la Curtea de Apel.

4) „Poliția administrativă” — articole scrise de d-l Georgiu Chendi. Ne vom ocupa mai pe larg și de soarta jandarmeriei române, pentru că jandarmeria încă e o instituțiune similară poliției. Scopul amândoror este același, numai teritoriul de activitate e altul.

Și pentru că să dăm posibilitatea și funcționarilor de poliție mai săraci de a intra în șirul abonaților noștri, am hotărât să reducem abonamentul revistei pentru funcționari la 60 lei anual.

Tot așa reducem abonamentul și comunelor, cari vor achita costul lui până la 1 Martie a. c. la 80 lei anual.

Sperând că năzuința noastră va fi bine înțeleasă și apreciată, vă rugăm să vă grăbiți a intra în șirul abonaților noștri încât mai mare număr, ca să putem înainta prosperarea unicei reviste de specialitate, pe care o avem aztăzi în această direcție.

Redacția Revistei.

Competența polițială

De Dr. CASSIU MANIU profesor universitar de politică

Atâtea sunt primejdiile la cari este supusă societatea încât dacă nu ar avea un organ creiat anume pentru a se apăra contra lor, în curând ar cădea pradă disoluțiunii. Despre o atare societate, *lipsită de energia conservării de sine*, lipsită de organul siguranței publice, al apărării prosperității economice și al ajutorinței în fața calamităților publice, putem zice adevărul clasic:

— *Vae tibi stulta societas, mortem circumspicis ipsa, Barbare de more sine lege vivere quaeris . . . !*

— *Amar de tine, societate timpită, vezi moartea cu ochii,*

Și vrei a trăi paza legilor cum fac barbarii . . . !

Cu cât este mai cultă o societate, cu atât mai simțitoare devine față cu disordinea socială, ce se produce în urma răutății, răului, primejdiilor, mizeriilor morale, fizice și materiale. / Central University Library Cluj

O societate de indivizi culți, civilizați, trăiește ordonat, va se zică ei își unesc inteligențele, sentimentele și voințele pentru a progresa. Progresul acesta social este spiritual, moral, fizic și economic, și oricare societate cultă numai atunci poate prospera pe calea acestor patru ramuri principale ale progresului, dacă are un organ energetic, activ, cultural și conștient, care înlătură calamitățile ce ating acea societate fie în progresul spiritual, fie moral, ori fizic, ori economic al ei.

Voința obștească a unei societăți civilizate și culturale este dar instituirea unui organ, cât se poate desăvârșit, în opera enormă a înlăturării tuturor primejdiilor ce ating interesele supreme ale ordinii — ale păcii, — și ale prosperității sale pe terenurile susamintite. Acest organ public este poliția, în competența căreia cade apărarea obștei contra relelor, primejdiilor de orice fire.

Va să zică dat fiind, că suveranitatea este voința obștească înarmată cu puterea întregă a statului, suveranitatea prelinde ca competența polițială să aibă atâta întindere, cât de întinse sunt izvoarele de primejdie și de calamitate publică. *Poliția este mâna de fer a su-*

veranităţi cu care ea îşi apără interesele generale ale conservării de sine. Ea prin urmare este esenţialmente veşnic trezvie, ageră şi activă, iar ca să poată fi activă, este de competenţa ei de a fi preventivă, represivă, dispozitivă şi executivă. Din natura aceasta a poliţiei urmează, că, în interesul binelui obşteşc al cetăţenilor şi în interesul binelui public al statului, poliţia trebuie investită cu drepturile prevenţiunii, represiunii, dispoziţiunii şi execuţiunii în materie de apărare socială contra indivizilor primejdioşi pentru societate şi pentru stat, contra tot ce primejduieşte prosperitatea economică a obşteii, contra calamităţilor publice de orice natură.

Astfel pusă problema competenţei poliţiale trebuie să recunoaştem, că ea are o sferă de acţiune enormă şi a sa proprie. În sfera aceasta este de datorinţa şi de dreptul ei de a putea aduce ordonanţe, de a putea judeca, de a putea executa, toate aceste din propria sa iniţiativă, întemeiată pe propria sa experienţă — pe propriul său îndemn, dictat de împrejurări şi de propriul său bun simţ — va să zică pe propria sa pricepere, ştiinţă şi conştiinţă.

Dacă mai luăm în consideraţiune adevărul că răul, răutatea, nedreptatea, viclenia, înşelăciunea abundează pe pământ, şi aproape totdeauna nedreptatea prevalează asupra nevinovăţiei şi dreptăţii — ceea ce în sine este deja o calamitate inerentă omenirii, societăţii şi statului — trebuie să constatăm că numai aşa va putea fi poliţia un organ adaptat marilor necesităţi sociale, ce o au creiat, dacă va fi înzestrată cu autoritate, cu putinţa de acţiune, cu neatârnamarea cerută de munca ei neadormită — şi cu o organizaţiune modernă — va se zică înarmată cu puterea statului şi cu putinţa evoluţiunii neîntrerupte spre perfecţiune. Întâi de toate este o pretenţiune a timpului şi a problemelor de stat moderne ca să avem un minister al poliţiei. Din birourile acestui ministeriu vor eşi cu timpul prefecti de poliţie, şefi de poliţie, magistraţi de poliţie, cari vor şti organiza lupta contra răutăţilor organizate contra siguranţei statului român, contra tot ce dizolvă principiile susţinătoare de ordine şi de prosperare, contra relelor ce izvoresc din partea cea slabă a firei omeneşti.

Introducere în știința dreptului penal

I.

Original dreptului penal

De Dr. STEFAN LADAY consilier ministerial

1. Pretutideni, unde s'a desvoltat vre'o cooperație de oameni primitivi, ea a dat naștere unor obiceiuri, pe cari fiecare membru al societății trebuia să le păstreze. Aceste obiceiuri se nasc din experiențele făcute în lupta pentru existență și sămburele lor este o normă, care regulează comportarea oamenilor. Prin urmare aceste norme își au origina în *utilitate*.¹⁾

Însă, utilitatea normelor nu este conștientă tuturor. Oamenii dau ascultare normelor, fără a-și da seamă de utilitatea lor. Ei ascultă, pentru că autoritatea conducătorului le impune ascultarea, pentru că această ascultare o văd și la ceilalți²⁾, pentru că sunt educați în ascultare. Chiar în cele mai primitive epoci, normele apar, ca porunci

¹⁾ Acest caracter al normelor nu este alterat prin faptul că conducătorul tribului stabilește și atari norme, cari au drept scop întărirea și statornicirea stăpânirii sale. Școală socialistă (mai ales Menger în „*Neue Staatslehre*“), stabilind teza, că dreptul nu este altceva, decât putere, examinează în mod superficial evoluția și rolul dreptului. Ușurința cu care vestitul profesor din Viena tratează chestiunea, este cu atât mai puțin scuizabilă cu cât rezultatele școlii etnografice (Post, Leist, Steinmetz, Hildenbrand, etc.) îi stăteau la dispoziție, când cartea lui a apărut (1902). Lăsând la o parte faptul, că dreptul se desvoltă în foarte multe societăți pe baza unei structuri democratice, utilitatea ca bază a normelor o găsim pretutideni chiar și în despoții. Forma organizației societății este considerată pretutideni, ca cel mai potrivit mijloc al menținerii ordinii și al cooperației. Faptul incontestabil, că egoismul puternicilor în parte la crearea normelor, nu atinge ideia utilității, căci interesul persoanelor sau al claselor dominante în cele mai importante privințe armonizează cu interesele societății întregi a cărei fericire întărește stăpânirea lor. Dacă dreptul n'ar fi fost altceva, decât voința puternicilor, fără ideia fundamentală a utilității, omenirea s'ar fi prăpădit. Deci în drept, prima positio este utilitatea, secunda positio este puterea. Menger se oprește la manifestarea externă a dreptului, fără a-i căuta fundamentul. O altă chestiune este denaturarea normelor în decursul secolelor, menținerea instituțiilor, când utilitatea, ce li-a dat naștere, dispare (Chiar și sclavia, exemplul favorit al scriitorilor socialiști, își are origina în utilitate.) Bine înțeles, nu vorbim de utilitatea din punctul de vedere al stăpânilor, ci de utilitatea din punctul de vedere al întregii omeniri). Când oamenii au recunoscut, că mai folositor este, dacă prizonierii de războiu muncesc pentru trebuințele lor, decât dacă vor fi ucigași și mâncați: au făcut un pas puternic înainte. Și numai instituțiunea sclaviei a făcut ca omenirea să se deprindă cu greaua muncă fizică.

²⁾ Imitațiunea este un factor important al evoluției. După Tarde societatea este totalitatea indivizilor, cari se imită ori s'au imitat unul pe altul (de altfel această concepție atomistică a societății nu este exactă). Imitațiunea — spune Tarde — este numai o exprimare potrivită pentru legea cosmică a repetițiunii universale (d. e. în astronomie gravitațiunea, în biologie ereditatea

ale divinității.¹⁾ Chiar și normele stabilite de conducător sunt considerate în dispoziții, ca porunci dumnezeiești, conducătorul fiind locuitorul divinității, ba uneori chiar una din divinități²⁾.

Aceste norme exprimă deci părerea societății despre bine și rău, adică convingerea morală a poporului. Deci, în ultima analiză, convingerea morală își are origina în ideea utilității³⁾.

2. Violarea acestor norme este o urmare naturală a diferenței dintre oameni, căci normele cer aceeași comportare, aceeași supunere dela toți, pe când dispoziția oamenilor de a se supune, se deosebește după caracterul lor.

Violarea normelor este în cele mai multe cazuri un atac contra unei persoane și trezește în persoana lezată instinctul natural al răzbunării. Această răzbunare poate să fie *individuală* (sau *particulară*), pe când în cazurile, în cari violarea normelor este de așa natură încât jignește grav convingerea morală a poporului, întreagă societate

¹⁾ Dl. *Makarewicz* (*Philosophie des Strafrechts*) este de părere, că identificarea normelor cu poruncile divinității nu apare decât într'o epocă mai târzie. Această părere, al cărei punct de plecare este teoria lui *Spencer* despre origina religiei (*Principles of Sociology* Vol. III. Ch. I. „ghost-theory“ contrazice datele etnografice, căci religionea și ideea poruncilor dumnezeiești le găsim pretutindeni, unde poate fi vorba de o societate. Teoria lui *Spencer* este foarte discutată (vezi d. e. *Boutroux* Știința și relig. partea I. cap. II). Părerea lui *Makarewicz* ar duce la concluziunea, că distingerea normelor de drept de normele religiei (un product al culturii dezvoltate) s'ar găsi la societățile primitive.

²⁾ Divinizarea regelui este un fenomen în deobște cunoscut. D. e. în Tahiti regele primea rugăciuni și jertfe ca și Dumnezeu, în Havai titlul regelui era „te lavi“ (cerul), omul a carea umbra a atins pe rege, trebuia să moară etc. Vezi *Beöthy* Inceputurile evoluției sociale II. 3.

³⁾ Morala regulează comportarea oamenilor față de ceilalți oameni, există deci numai în societate. *Ribo!* „Morala omului este un rezultat al sociabilității sale. Omul a devenit ființă morală, deoarece era ființă socială“. Factorii cari determină cooperarea (clima, calitatea pământului, flora, fauna teritoriilor locuite etc.) sunt diferiți, iar lupta pentru existență li-se conformează lor, deci cerințele utilității nu vor fi pretutindeni la fel. Prin urmare și morala va fi diferită la diferitele popoare. D. e. pruncuciderea este o faptă imorală la unele popoare primitive, pe când la altele ea este în cazuri anumite o datorie, încât neuciderea copilului este considerată ca o faptă imorală. Mama care se opune uciderii copilului său, se pedepsește cu disprețul tuturor sau cu excluderea din trib. Explicația este, că popoarele cari luptă cu lipsa alimentelor, consideră ca o datorie morală împiedecarea sporirii populației. Unde amimentele sunt în abundență, nici pruncuciderea, nici uciderea bătrânilor nu se găsește. Incestul (căsătoria dintre consăngeni) este o faptă imorală sau morală după împrejurări, tot așa răpirea femeilor etc. În senzul acesta trebuie înțeleasă părerea lui *Moleschott*: „le bien est ce qui dans un moment donné du développement de l'humanité correspond aux exigences de l'espèce“. Eșind din necesitate, o normă morală poate să rămâie, chiar când a încetat să fie folositoare. Instituțiunile și concepțiunile sociale supraviețuiesc adeseori necesității, ce le dăduse naștere, întocmai după cum lumina stelelor căzute rămâne în ochii noștri atâta timp, cât se cere pentru ca ea să poată parcurge spațiul.

Confr. *Spencer* The principles of Ethics I. 123. Astfel: *Sutherland* (The origine and growth of the moral instinct) baza moralei este simpatia și *Westermarck* (The origin and development of the moral ideas) durerea produce antipatia, iar plăcerea simpatia; din acestea se dezvoltă idea moralei.

simte o indignare și se răzună pe făptuitor (*răzburarea colectivă sau publică*), îl ucide sau îl exclude din societate.

Intre răzburarea individuală și cea colectivă este o deosebire calitativă. Cea dintău este numai îndestulirea unui instinct, a unei pasiuni înăscute omului, o răzburare pentru paguba cauzată sau pentru ofensa suferită, pe când răzburarea colectivă conține și un alt element.

Mănia societății se îndreaptă în primul rând contra aceloră, cari jignesc simțimentele religioase și morale ale societății (atentatele contra templelor, atingerea obiectelor cari sunt declarate de „tabu“, luarea în căsătorie a unei străine la popoarele endogame etc.) deci răzburarea colectivă se exercită pentru că fapta este privită ca o faptă imorală, ca o crimă. Toate faptele cari primejduiesc cooperația, sunt deasemenea supuse răzburării colective (pustiirea semănăturilor, a alimentelor, refuzarea participării la vânat etc.) precum și faptele, prin cari forțele mistice sunt puse în mișcare pentru a vătămă pe oameni (vrăjitoria). Toate aceste fapte au o trăsătură comună: ele primejduiesc întreaga societate, adică sunt *antisociale*. Răzburarea colectivă era dar o reacțiune a societății contra faptelor antisociale, cari jigniau în mod deosebit convingerea morală. Aceasta reacțiune, chiar când este o răzburare oarbă, o manifestare elementară a mâniei, conține și elementul *reprobării sociale*. Uciderea făptuitorului de către răzburătorul particular este numai un act de răzburare, pe când uciderea lui de către trib mai este și o condamnare a faptei, o pedeapsă pentru crimă.

3. Din aceste vedem, că crima și pedeapsa sunt fenomene primordiale, pe cari le găsim la orice popor și în orice epocă. Ideia utilității este ascunsă și în reacțiunea societății: când crima este considerată ca jignirea divinității, pedepsirea este folositoare, căci prin împăcarea lui Dumnezeu societatea este scutită de răzburarea divină. Când crima comisă în contra puternicilor se pedepsește, tribul își apără organizația. În general, prin uciderea sau excluderea făptuitorilor, societatea se apără de repetarea crimelor, eliminând indivizii antisociale și dând pildă altora. *Pedeapsa este deci un mijloc al apărării sociale*.

4. Cu cât e mai mare societatea, cu atât mai puțin o pot primejdui actele unui om izolat. Sensibilitatea societății față de faptele antisociale este cu mult mai mare în societățile mici. Fiecare simte jignirea dreptului altuia, ca și o vătămă a rudei sale. Prin urmare cât timp societatea are drept bază rudenia, răzburarea colectivă se exercită și în cazurile, când interesele unui singur om sunt vătămăte. După încetarea vieții nomade, familiile se unesc în comunități, cercul familiei se strămtează, se desvoltă satele, societățile se sporesc și sensibilitatea membrilor față de jignirea dreptului altora se slăbește. Pe de altă parte ideia, că jignirea drepturilor persoanelor particulare poate să primejduiască întreaga societate, nu este încă clară. În urma acestora răzburarea colectivă se slăbește, până ce aproape toate faptele vătămătoare sunt supuse numai răzburării particulare. Numai

faptele, cari se îndreaptă în mod direct contra societății întregi sau contra organizației societății (ofensarea regelui, trădarea, spionajul, vrăjitoria etc.) rămân supuse răzbunării colective.

5. În epocile primitive ale evoluției forma răzbunării crimei se deosebește, după cum făptuitorul este un membru al familiei sau un străin. În primul caz făptuitorul se pedepsea cu moarte ori cu excluderea, sau — când crima nu era prea gravă — capul familiei aplica vre-o pedeapsă. În al doilea caz se naște o dușmănie între familia făptuitorului și vătămatului, un fel de războiu, în care fieștecare membru al unei familii caută să omoare pe fieștecare membru al celeilalte familii. Această stare de războiu se numește *vendetă*. Când viața nomadă incetează și cercul familiei să strămtează, numărul acelor care pot să exercite vendeta și a acelor, contra cărora ea se exercită, devine din ce în ce mai mic, până ce nu rămâne decât un singur om, care are dreptul vendetei și un singur om care-i este expus. Pe de altă parte societățile consistând din mai multe familii, vendeta se exercită și în sinul aceleiași societăți.

6. Deși vendeta nu era o răzbunare colectivă, nu era un act cu totul individual. La prima vedere se pare, ca și când societatea nu s'ar ocupa de loc de crimele supuse răzbunării particulare: cel vătămat putea să se înțeleagă cu făptuitorul și să accepte o sumă, renunțând la răzbunare (*sistemul compozițional*). Însă societatea nu este indiferentă față de aceste fapte. Cel vătămat este disprețuit, ba adeseori pedepsit, dacă nu se răzbună și dacă nici suma compozițională nu o cere; omorul comis din vendetă nu este considerat ca o crimă; când cineva a acceptat suma compozițională și totuși se răzbună, este considerat ca răufăcător; deasemenea acela, care în cazul unei invoieli nu plătește suma compozițională. Din aceasta rezultă, că societatea se interesa de crime și de răzbunarea lor, că aplanarea conflictelor se făcea sub controlul societății, așa, încât răzbunătorul particular era numai reprezentantul societății pentru pedepsirea crimelor.¹

¹) Punctul de vedere exprimat în text corespunde opiniunii dominante. În ultimul timp dl Makarevicz (op. cit. 251) a stabilit teza, că răzbunarea particulară devine numai într-o epocă târzie un surogat al pedepsei. Noi credem, că nu este vorba de o evoluție în timp, ci de diferența dintre societăți. În societățile unde organizația este mai slabă, răzbunarea individuală să exercită fără nici un control, iar unde structura societății este mai solidă, vendeta stă sub stăpânirea unor norme dezvoltate din obiceiuri. Ilustrul savant Tanoviceanu (Drept penal I. 13) zice „mult timp, chiar după organizarea regulată a puterii sociale, s'a continuat a se considera infracțiunea ca o simplă afacere privată, care nu interesa de loc societatea“. Evoluția o caracterizează foarte bine dl Teodorescu (Curs. Partea I. Cap. I.) scoțând în relief tranziția răzbunării private în cea publică. Contrar părerii lui Tanoviceanu, după care codicele lui Hamurabi (sau Chamurapi) „se pare că pe cel dintâu care substituie răzbunării victimei, răzbunarea socială“ Dl Teodorescu arată, că dispozițiunile acestui codice prezintă o stare de lucruri mai avansată, o civilizație relativ înaintată. (Ibidem p. 20.)

Fără nici o îndoială, codicele lui Chamurapi este o încoronare a unei evoluții înalte și el nu se poate compara cu drepturile primitive, ci numai cu codificațiile epocale. Chamurapi n'a făcut un drept nou, ci a codificat dreptul,

7. Când puterea centrală se întărește, începe năzuința ei naturală spre a avea o influență asupra pedepsirii crimelor. Vindeta nu dispare imediat, căci este cu mult mai tare înrădăcinată în suflete, decât ar putea s'o desființeze puterea centrală.

Deocamdată puterea centrală se mulțumește cu controlul; mai târziu ea devine activă: ea apără pe răzbunător, adeseori extradează pe făptuitor răzbunătorului, ia parte la stabilirea sumei compoziționale, etc. Mai târziu cere o parte din această sumă pentru stat, până ce întreaga sumă compozițională se plătește statului. Din acest timp urmărirea crimelor are o însemnătate financiară pentru stat. El crează organe speciale pentru descoperirea crimelor (inceputurile ministerului public până ce pedepsirea crimelor trece cu totul în mâinile statului).

8. Cu ramificarea administrației se dezvoltă însărcinarea organelor speciale cu pedepsirea crimelor. Judecătorii statului nu sunt interesați în conflict, sunt obiectivi în judecarea faptelor, sunt lipsiți de pasiunea răzbunării.

Ei judecă după o matură chibzuire și iau în considerație toate împrejurările de cari răzbunătorul particular orbitează orbita răzbunării, nu ținea socoteală; ei simt responsabilitatea lor și față de acuzați. Pe de altă parte dorința de câștig, care îi îndeamnă pe răzbunătorii particulari ca să renunțe la răzbunare pentru suma compoziției, nu stăpânește asupra judecătorilor. Ei știu, că datoria lor este apărarea societății prin pedepsirea crimelor. Se dezvoltă încetul cu încetul o practică judecătorească, dând naștere unor principii, din cari se naște doctrina modernă a crimelor și a pedepselor. *Din răzbunare devine drept.*

care stăpâna în obiceiurile poporului. De sigur, că răzbunarea publică există în Babilon și înaintea dreptului lui Chamurapi, căci o găsim și la popoarele cu mult mai primitive; de exemplu vrăjitoria este pedepsită pretutindeni, chiar și la peile roșii, cari nu pedepsesc alte crime; neparticiparea la vânat este pedepsită la Eschimoși cu excludere; la negrii furtul se pedepsește cu moarte sau sclăvie, pe când omuciderea este nepedepsită etc. De altfel nici codicele lui Chamurapi nu înlocuiește răzbunarea privată cu cea socială, ci prezintă acel stadiu al evoluției, când o mare parte a faptelor erau răzbnutate de cel răzbnutat, iar faptele considerate ca antisociale, erau supuse răzbnutării sociale. Codicele regulează și sumele compoziționale conform art. 203, 204, 207, 208, 209, 211, 212 etc.).

Premiile revistei „POLIȚIA“

Cu scopul de a promova un interes mai viu între funcționarii polițiilor față de cele ce se scriu în revistă, cu 1 Ianuar a. c. acordăm 3 premii în valoare de 2000 lei pentru cele mai bune 3 articole de capacitate de interes polițienesc, ce se vor scrie pentru revistă până la 31 Martie a. c. de funcționarii polițiilor.

Estenziunea articolelor va trebui să fie de cel puțin cinci pagini de tipar și ele vor fi supuse judecării unei comisii compuse din colaboratorii interni ai revistei.

Un premiu à 1000 lei și două à 500 lei.

Dacă în acest interval nu vor intra articole demne de premiat, se va scrie un nou concurs cu 1 April pe termin de 3 luni.

REDAȚIA REVISTEI

Cinematograful ca factor al criminalității minorilor

De Dr. LUDOVIC KERNER, consilier la Curtea de Apel

Zilele trecute am citit în diferite ziare, că în Franța au loc prin jurnale și reviste de specialitate discuțiuni vehemente asupra influenței, ce o are cinematograful asupra tineretului.

Și la noi această chestiune nu are numai o importanță teoretică, ci este în cea mai mare măsură practică, deoarece vedem, că pe deoparte cinematografele se înmulțesc zilnic ca ciupercile, iar pe de altă parte se înmulțește în mod îngrozitor și criminalitatea copiilor și a minorilor care o propagă în mod considerabil chiar cinematograful.

Această afirmațiune ar putea-o confirma mulțimea mare a părinților disperați de soarta și viitorul copiilor lor, iară oameni specialiști în educațiunea tineretului, membrii polițiilor și ai judecătorilor nici nu mai contestă acest adevăr.

Sistemul penal referitor la infractorii minori, care este în vigoare și la noi, a rupt de mult cu principiile învechite ale școlii penale clasice și obligă atât autoritățile de urmărire, cât și pe cele judiciare, ca să se intereseze mai mult de persoane și trecutul infractorului, decât de împrejurările, în care s'a comis infracțiunea, voind să arate prin acest sistem, că cinematografele au un efect direct otrăvitor asupra desvoltărei morale a copilului.

Copilul cu moralul stricat, minorul criminal ajuns înaintea judecătorului de infractori minori, recunoaște cu căință, că furtul întâiu l'a comis pentru a putea merge la cinematograful, că spargerea a comis-o chiar cum a văzut-o pe un film dela cinema sau spune, că a voit să devină o persoană tot așa de renumită ca și regele spărgătorilor ale cărui isprăvi le-a urmărit pe un film de cel puțin 2 km.

Când judecătorul infractorilor minori supune unui interogator pe acuzatul minor și îl va întreba dacă umblă mult la cinema, va primi în cele mai multe cazuri răspuns afirmativ. Acest răspuns nu-l vor da aceia, cari au devenit criminali din o greșală momentaă, neprecugetată sau prin ademenire (infractori ocazionali), ci mai cu seamă aceia cari au căzut definitiv în abizul desfrăului sau au plecat deja pe acest povârniș.

Copii părinților cu situații mai bune își cheltuesc la cinematografe banii de buzunar sau cei ceruți pentru recvizitele școlare deoarece le face mare plăcere vederea scenelor impresionante de pe diferitele filme. Copilul omului sărac face pe hamalul prin gări

și piețe, ca să-și poată câștiga paralele necesare pentru un bilet la cinema.

În capitale și orașe mari sunt foarte mulți patroni de cinematografe, cari la început dau bilete gratis elevilor și ucenicilor pentru ca să le facă cunoscute plăcerile de acolo. Mai târziu însă detrag acest favor știind bine, că copiii cărora le-a devenit cinematograful o necesitate vitală, vor încerca orice mijloace, chiar și furtul, pentru a putea ajunge la un bilet de intrare.

Cel care a observat dezvoltarea sufletească a copilului, înțelege foarte ușor legătura strânsă dintre cinematograful și criminalitatea copiilor.

În această dezvoltare se poate deosebi mai multe epoci. În cei dintâi 3 ani ai vieții copilul primește în continuu impresii noi, fără ca creierul său să le poată prelucra pe acestea, sau să facă legătura între diferitele idei. Numai mai târziu începe să fie atent, la început involuntar și numai mai târziu începe să i-se desvolte interesul, recunoaște unele lucruri, deoarece se formează asociația între idea creată de impresia cea nouă și între idea existentă deja, care în urma acestei asociații se reînnoiește. În epoca aceasta domină asupra copilului numai instinctul, tot ce pare o activitate intelectuală este numai expresia instinctului.

În epoca a doua începe încet activitatea intelectuală, copilul nu se mulțumește cu ceea ce apucă un obiect, ci vrea chiar să facă ceva cu acesta. Se înțelege aceia, ce a văzut în apropierea sa. Mobilul acestei activități nu e voința individuală, nu e un plan, ci numai o imitare. Aceasta tendință de a imita rămâne mult timp trăsătura caracteristică a vieții intelectuale a copilului.

Este deci foarte important, ca copilul să se afle într'un mediu, care să-l poată imita fără nici un pericol. Copilul nu are nici o idee despre drept, dreptate, morală sau frumos: nu consideră rău pe tatăl său, care după un furt reușit, consumă în familie produsul crimei. Micuța copilă a prostituatei nu consideră pe mamă imorală, e chiar făloasă, că mama e iubită de atâția bărbați. Copilul nu înțelege fenomenele lumii externe, dar treptat se trezește dorința de a cunoaște lucrurile, încearcă a-și explica cele văzute, a pricepe lucrurile. În munca aceasta e condus în mare parte de fantezie și e dus pe drumuri greșite. Motivul diferitelor lucruri nu-l vede numai lucrurile singure așa cum se prezintă și încearcă să deie acestora unele explicațiuni închipuite, cari sunt chiar contrariul realității. Cam până la etatea de 12 ani nu e capabil a compara diferitele lucruri și să scoată o învățătură oarecare, noțiuni abstracte încă nu are. Instinctul e încă predominant și în aceasta etate, îl îndeamnă la fapte, cari îi mulțumesc plăcerile simțurilor, cari îi cauzează o bucurie. Oprimarea instinctului între datoria educației, care pune în fața validității instinctului diferite piedeci, diferite interdicții: „aceasta nu-i permis, e păcat, e oprit“.

Aceste interdicții, ce se pun în diferite forme, sunt toate lucruri neînțelese de copil. Ii va fi frică de descoperirea faptelor sale,

dar totuși nu va renunța la acestea, fiindcă le vede și la cei mari, va căuta chiar să le imiteze (fumatul, beutul etc.) Va face chiar lucrurile, cari îi sunt interzise, crezând că acestea sunt toate bune și ceilalți îl invidiază. Explicațiunile ce i-le dau părinții, când îi interzic ceva, n'au să fie primite în lipsă de cunoștințe și experiențe și fiindcă vede, că mulți de aceeași vârstă cu el fac lucruri, ce lui îi sunt interzise.

În școală copilul capătă cunoștințe sistematice, învață legătura dintre diferitele lucruri, se formează în sufletul său unele idei fundamentale despre bine, dreptate, ordine socială și începe să-și dea seama, că trebuie să se acomodeze acestora.

Incepe să fie mai independent în gândirea și acțiunile sale, i-se clarifică diferitele idei, devine mai rezistent față de influențele externe, începe să se conducă de principii morale proprii, cearcă să lucreze după planul propriu și cum îi convine lui, își face o anumită țintă în viață și se dezvoltă simțul critic, care îl face să judece singur acțiunile diferite ale celor în vârstă.

Având în vedere toate cele spuse și punându-le în legătură cu cinematograful, ca întreprindere comercială, vom vedea că are influențe foarte nefaste asupra dezvoltării morale și sufletești a copilului și minorului.

Este adevărat, că cinematograful este cel mai reușit mijloc de educațiune intuitivă și este totodată și distractiv, dar tot așa de adevărat că cele mai multe cinematografe cunoscând gustul publicului cu inteligență mai puțină, face afaceri foarte bune reprezentând filme „senzaționale“, care otrăvesc sufletul copilului și-l duc pe drumul păcatului.

Asupra majorului, care are deja idei formate despre drept, morală, ordine socială, care știe că viața nu împarte tuturora la o formă fericirea și știe să deosebească realitatea de închipuire, — nu va avea o influență dăunătoare filmul, care ne arată apucăturile apașilor parisieni, dând directive cum se poate câștiga avere prin viclenie, forță sau infracțiuni și cum se poate face carieră strălucită fără mare efortare și multă învățătură, înșelând și abuzând de increderea altora.

Dar au oare aceste filme aceeași influență și asupra copilului sau minorului?

Imi vine aminte o scenă din propria-mi experiență. Francisc Molnár arată în descrierea sa umoristică „Józsí“ nesdrăveniile unui micuț ștregar. Aceasta am citit-o odată băiatului meu de 4 ani, cu scopul de a-l educa și ca să învețe din exemplul acesta. Băiatul ascultă cu fața aprinsă, cum micul ștregar a lovit cu palma în fafură cu supă, stropind aceasta în toate părțile și nimicind haina bătrânei bune, sau cum aprinzând un chibrit l-a aruncat pe perdele și a ars întreagă draperia și alte asemenea năsdravenii. Deodată izbucnește însă băiatul în râsete și cu ochii strălucitori de fericire imi declară: „și eu voi face asemenea!“

Așa suntem și cu cinematografele. Inzadar se termină piesa dela cinema cu căderea eroului din dramă și cu învingerea virtuții

dreptului, este inzadar asemenea justiție poetică, care face ca regele spărgătorilor să ajungă după multele sa'e isprăvi totuși în temniță sau silește să se sinucidă pe bărbatul, care își părăsise nevasta și copiii pentru o dragoste nelegiuită, — copilul plin de fantezie, pasionat și egoist, va vedea numai succesele eroului. Copilul nu trage învățătura din sfârșitul tragic al acestuia, ci admiră iscusința cu care săvârșește pungășiile, cum scapă din temniță, lăsându-se la vale pe perețele ei sau fuge dinaintea detectivilor pe acoperișul trenului în goană. Va vedea numai renumele și admirațiunea ce înconjoară pe spărgător și îi va plăcea cum poliția este dusă de nas și toate peripețiile cari fac viața de variată, plăcută.

Copilul ascultă cu cea mai mare plăcere basmele cu detalii înspăimântătoare chiar și atuncia, când știe că toate acestea nu s'au întâmplat, fiindcă nici nu se putea întâmpla și îi pare chiar rău că nu e adevărat aceea ceată de interesant și ce lui îi place așa de mult.

Fantezia bogată, care se liniștește în urma cunoștințelor și experiențelor numai mai târziu, în vârsta mai matură, împreună cu simțemintele inferioare (sensuale), rezistență slabă, dorul de peripeții, ambițiunea fără limită, simțemintele impulsive și instinctul de imitare, fac toate ca copilul să ajungă sub influența acestor filme de cinematograf pe povârnișul păcatului, de unde nu se va mai putea reîntoarce.

Educația părintească și școala cu greu va putea contrabalansa rezultatele nefaste, ce le produc cinematografele în sufletul copilului.

Copilul nu mai învață, își neglijează îndatoririle, spiritul său e ținut în agitație continuă de cele văzute la cinematograf, lucrurile din împrejurul său îl plictisesc, și nu-l mulțumesc nici chiar micile plăceri ce îi procură părinții. Când părinții sau învățătorul îi va interzice ceva, va considera aceasta ca o șicană făcută din invidie, fiindcă îi lipsește cu totul capacitatea de a judeca. Dela un timp devine neîncrezător, se ferește de educatorii săi, și se supune la aparența dispozițiilor lor, numai ca să i se dea pace și să poată fugi în ascuns în societatea acelor prietini, care se gândesc și simțesc ca el, unde nu aude în continuu: „nu face aceasta, păzește-te de aceasta!“

Exemplele din mediul acesta stricat, și povestirile fantastice, erotice a literaturii comune, vor complecta efectul stricacios al cinematografului.

Tânărul va căuta să cunoască în realitate acea, ce pe pânza dela cinema e atât de frumos și fascinant. Instinctul de imitare, dorința de peripeții, vanitatea și dorul după o viață văzută așa de plăcută și îndemmurile tovarășilor mai mari și stricați deja sunt motive, cari îl îndeamnă ca să încerce realizarea acelor „fapte eroice“, cari fac așa de temuți și renumiți eroii de pe filme.

Dar chiar dacă nu conduc pe toți aceste motive, mai cu seamă la început, copilul, care nu ajunge la parale ca să meargă la cinema, se va folosi de ocaziunea dată și va comite întâiul furt, iar banii câștigați astfel îi va cheltui la cinema, pe bomboane, țigarete, beuturi și alte.

Succesul îl face încrezut, iară nesuccesul nu-l va trezi, ci îl face și mai încăpăținat și dorința supremă îi va fi repararea acestei neizbânzii. Nu va asculta de dojana părintească, ci de cuvintele prietenilor, cari îi dau bucuros îndrumări, împărțindu-i chiar vreun rol mai mic în o acțiune comună.

Așa se afundă copilul și tânărul în mocirla păcatului, până se înecă de tot.

Recunoscând pericolul mare, ce reprezintă acțiunea cinematografelor pentru tineret, multe autorități au făcut regulamente, care interzic proprietarilor de cinematografe de a lăsa la spectacole copii sub 16 ani singuri.

Nu e nevoie de nici o motivare, cât este de bine venită această măsură.

În orice caz părinte, tutorul sau îngrijitorii majori ai copilului vor ști să judece mai bine, ce poate vedea copilul la cinematograf, ce nu strică dezvoltării sale sufletești și morale.

Nu putem face nici o obiecțiune, este chiar educativ, când copilul vede la cinematograf fotografiile continentelor, țărilor și orașelor necunoscute lui, i-se arată funcționarea diferitelor uzine și ateliere, vede scene plăcute, vesele, distractive sau evenimente istorice (serbări de încoronare, înmormântarea unui bărbat de stat renumit etc.).

E regretabil însă, că patronii diferitelor cinematografe nu caută atât propagarea culturii, ca un câștig cât mai mare și caută ca pe acesta să și-l asigure, reprezentând drame înfiorătoare și istorii fantastice de detectivi.

Pentru aceasta și fiindcă publicul nu este informat înainte despre piesele, ce se vor reprezenta, este foarte bine, că se interzice tineretului de a frecventa cinematografele, luându-se astfel o măsură foarte salutară pentru acest tineret.

Ce-i cu drapelele naționale?

Cari sunt sărbătorile naționale și religioase?

De dr. VICTOR POPP fost prefect de poliție

Cine cetește titlurile de mai sus va zîmbi poate ironic. Și cu tot dreptul. Se va întreba cum să poate după trei ani de guvernare atâta desorientare?

Durere, desorientare este și astăzi. Vina o poartă în primul loc cei cari nu să îngrijesc, ca ordonanțele de interes obșiesc să se dea la timp iar în al doilea loc, cei, cari primesc ordonanțele, dar nu le respectă.

Că doară știu toți cetitorii din experiența trecutului, că arborarea drapelelor naționale să făcea în fiecare județ ori oraș altfel. Când la Cluj se arborau drapele naționale de o dimensiune de jumătate metru la Arad să arborau drapele naționale așa de pitice, că aveai

nevoie de ochelari să le poți vedea. Și când să ordona arborarea lor în Timișoara, la Oradea-mare nu era nici urmă de drapele.

Ordinul de arborare încă să da și din partea comandanților militari și din partea autorităților administrative și din partea prefecturilor de poliție, când, cum, care ajungea să deie ordinul mai de grabă.

Zile și săptămâni de arândul fâlfâiau bielele drapele, până când bătute de ploii deveneau incolore și începeau să reprezinte suveranitatea altei țări. Ba pentruca să devie autoritățile și ridicole, prevedeau amenzi aspre, pentru cei, cari n'ar avea drapelele în dimensiunea fixată de autorități și dacă care cumva nu le-ar arbora.

Iar arborarea să făcea la întâmplare așa, că devenise prea comună. Imi aduc chiar aminte de ordonanța unui șef de poliție, care ordonase arborarea drapelului — *de bucurie, că s'a votat reforma administrativă.*

Ziarele cotidiene făceau polemii. Scriau pro și contra până când în sfârșit la 8 Oct. 1921, *deci după doi ani dela preluare, s'a hotărât Subsecretariatul de Stat să facă lumină în cauză, redactând ordonanța Nr. 1070—1921 pe care o publicăm și noi.*

Tot această desorientare domnea și când era vorbă de sărbătorile naționale și religioase. Nicăiri nici un cap. Chaos peste tot.

Prăvăliile să închideau și deschideau de trei ori la zi. Un sergent cutriera orașul cu ordinul de închidere, altul cu ordinul de deschidere. Ordonanțe anterioare, ori comunicate informative nu se dau, așa că publicul era vecinic în dilemă. Și câtă energie nu s'a pierdut în urma acestei desorientări! Sărbătorile să țineau lanț. Aproape în fiecare săptămână trei zile erau de repaos. Auzi, trei zile la săptămână după un război de cinci ani, după un timp de totată trândăvie, când datorința cea mai sfântă a fiecărui cetățean *era munca și iarăși munca!*

Și barem dacă s'ar fi serbat și aceste după același calendar. Dar nu. În unele părți să serbau după stil nou, în altele după stil vechiu. Așa că biata țară era în continuu repaos. — Căzuse pacostea și pe călindar!

Dar la ce am aminti prea multe și pe tema aceasta, pentruca nu avem de gând să facem o anchetă.

În 17 Martie 1921 în ședința de Consiliului de ministrii în urma deliberatului d-lui președinte al consiliului de ministrii de sub No. 1191—1921 s'au statorit și sărbătorile religioase și naționale.

Să dăm deci uitărei lucrurile urâte, cari s'au petrecut și să respectăm oel puțin pentru viitor aceste două ordonanțe de interes obștească.

I

Arborarea drapelului național

(Ordonanța Subsecretariatului de Stat 10750—1921 din 8 Oct. 1921.)

Cu ocazia serbărilor naționale edificiile tuturor autorităților vor fi prevăzute cu drapele naționale. Societățile particulare, comercianții și restul populației nu poate fi constrâns la arborarea drapelului, ne-

existând o astfel de obligație legală; vor fi însă invitați toți aceștia să participe de bună voie la aceste manifestațiuni naționale, arborând drapelul românesc. — Se va arăta în forma cuvenită ideea suveranității statului, deci abținerea ar jigni populația română și ar putea fi privită ca atitudine ostilă.

II

Respectarea sărbătorilor religioase și naționale

(Jurnalul Consiliului de Miniștrii Nr. 1191—1921 din 17 Martie 1921.)

Respectarea sărbătorilor religioase și naționale și aniversărilor Familiei Regale se va face de toate serviciile publice din întreaga țară după normele mai jos indicate:

a) *Se va suspenda serviciul pentru următoarele sărbători religioase:*

1/14 Ianuarie, Sf. Vasile.

6/19 Ianuarie, Botezul Domnului.

7/20 Ianuarie, Sf. Ioan Botezătorul.

2/15 Februarie, Intâmpinarea Domnului.

25 Martie/7 Aprilie, Buna Vestire.

Trei zile Martie sau Aprilie Sf. Paște.

23 Aprilie/6 Mai, Sf. Gheorghe.

... Inălțarea Domnului (40 zile după Paște).

21 Mai/3 Iunie, Sf. Constantin și Elena.

... Pogorirea Sf. Spirit și ziua Sf. Treimi (2 zile).

29 Iunie/12 Iulie, Sf. Apostoli Petru și Pavel.

20 Iulie/2 August, Sf. Ilie.

6/19 August. Schimbarea la Față.

15/28 August, Adormirea Maicei Domnului.

8/21 Septembrie, Nașterea Maicei Domnului.

14/27 Septembrie, Inălțarea Sf. Cruci.

26 Octombrie/8 Noembrie, Sf. Dumitru.

8/21 Noembrie, Sf. Arhangheli Mihail și Gavrilă.

21 Noembrie/4 Decembrie, Intrarea în Biserică.

6/19 Decembrie, Sf. Nicolae.

25 Decembrie/7 Ianuarie, Nașterea Domnului (trei zile).

Din aceste sărbători investesc caracter oficial: 1/14 Ianuarie, care se va serba printr'un Te-Deum la Sf. Mitropolie din București; 6/19 Ianuarie, Botezul Domnului, care se va serba în toată țara prin asistare autorităților publice la serviciul divin și paradă militară, și Sf. Paște, — în Capitală — prin asistarea autorităților civile și militare în seara de Vinerea Mare și Sâmbătă spre Duminică la Sf. Mitropolie.

b) *Se va suspenda serviciul și se va oficia Te-Deum în toată țara la următoarele sărbători naționale:*

10/23 Mai, Proclamarea Independenței (1873), în care zi se va comemora și aniversarea „Unirii tuturor românilor” (1859 și 1918) și Proclamarea Regatului (1881).

... Aniversarea zilei Eroilor morți pentru Patrie (Inălțarea D-lui).
 c) Se va oficia *Te Deum* în toată țara, fără suspendarea serviciului la următoarele aniversări ale Familiei Regale:

22 Iulie/4 August, Onomastica Maiestății Sale Reginei.

11/24 August, Nașterea Maiestății Sale Releui.

3/16 Octomvrie, Nașterea A. S. S. Principele Carol.

16/29 Octomvrie, Nașterea Maiestății Sale Reginei.

Orice alte sărbători prevăzute în regulamentele de organizare ale diferitelor departamente se suprimă.

Cu acest prilej se stabilește să vacanțele Sf. Sărbători ale Paștilor și Crăciunului vor începe cu două zile înainte de Sărbători și se vor termina în ultima zi; de asemenea în ajunul Anului Nou stil vechi serviciul să fi suspendat.

Jurisprudență

Din dreptul penal

II.

Faptul în sine că un comerciant face în registrul său comercial o înscriere falsă sau falsificată, nu constituie crima falsificării în acte private prevăzute de §. 403 punct 2 din Codul Penal.

Falsificarea registrului comercial ca infracțiune de sine stătătoare se poate săvârși numai înăuntrul cadrelor §-lui 401 din C. P. iar acest §. declară limpede, că *intrebuințarea* documentului este unul din elementele constitutive ale falsificării.

Ce este *intrebuințarea*? Plecând din faptul că actul privat servește la dovedirea existenței încetării sau schimbării unui drept sau obligațiunii, găsim *intrebuințarea* în folosirea registrului ca dovadă față de acea persoană, care conform cuprinsului înscrierii este în vre-un raport de drept cu comerciantul.

Conform acestora, din noțiunea falsificării sunt excluse cazurile când folosirea nu se face pentru a dovedi raportul de drept ce face obiectul falsificării. Dacă spre exemplu locul eliberării documentului se falsifică pentru a dovedi „alibi“ sau dacă cineva pentru a-și dovedi solvabilitatea, prezintă o obligațiune falsă pe lângă o petiție prin care cere împrumut, — în astfel de cazuri *folosirea nu se face în acea direcție*, în care documentul ar figura ca *probă* dacă n'ar fi falsă. După împrejurări, în astfel de cazuri poate să fie înșelăciune sau tentativa ei.

Conform acestui punct de vedere o înscriere sau o falsificare în registrele comerciale, care nu este folosită pentru a dovedi o pretențiune față de cel grevat cu înscrierea, ci are drept scop numai mușamalizarea unei crime (dilapidări), nu poate fi pedepsită ca falsificare, ci inculpatul se pedepsește numai pentru infracțiunea mușamalizată, iar falsificarea se va judeca numai așa ca orice act de mușamalizare.